

Doğal Gaz Komedyası Devam Ediyor!

ENERJİ POLİTİKASIZLIğI DOğAL GAZ SORUNUNDA DA KENDİNİ GÖSTERDİ

Enerji politikasızlığımız kendisini en çarpıcı şekilde yine gösterdi. Siyasal iktidarlar son 10 yıl içerisinde ülkemizdeki enerji üretimini, üretici ülkelerde bile görülmeyen oranda, %50'yi geçecek düzeyde doğal gaza ve dolayısı ile dışa bağımlı hale getirdiler. Yapılan ilk anlaşmalardan bu yana dünyanın en pahalı doğal gazını satın alan ülkemiz, aynı zamanda dünyanın en pahalı elektriğine de mahkum edildi.

Bütün bu anlaşmalar yapılırken ülkemizin doğal gaz gereksinimi 2 ve 3 ile çarpılarak gösterildi ve al-ya da-öde anlaşmaları ile son derece pahalı fiyatlarla inanılmaz miktarlarda gaz alım taahhütleri imzalandı. İran, 1000 metreküpünü 100 doların çok altında aldığı Türkmen gazını bize 300 dolar civarında satmakta, bu gaz transferini bile istikrarlı şekilde becerememekte, ülkesinde sürekli yaşadığı doğal gaz açığına tümüyle Türkmenistan'dan kapatan İran, sık sık Türkiye'ye transfer ettiği Türkmen gazını da yurt içi kullanıma vermektedir.

Rusya ile yaptığımız ve dünyanın en pahalı gazını aldığımız anlaşmalar ile, bundan bile daha pahalı İran'la olan anlaşmalar, doğal gaz planlamasında da, "**enerji politikasızlığımızın**" boyutlarının akılalmaz seviyelere çıktığını göstermektedir. Ne acıdır ki temelinde kamu yararına aykırı ülke ve toplum çıkarından uzak bu anlaşmalar, her gelen siyasal iktidar tarafından ülkemize daha da yük getirir hale dönüştürülerek bugünlere getirilmiştir.

Ülkemiz yıllık doğal gaz tüketimi BOTAŞ verilerine göre 35 milyar metreküp dolayındadır. Mavi Akım ve Bulgaristan hattı ile ülkemizin Rusya'dan almayı taahhüt ettiği miktar ise 30 milyar metreküpü bulmaktadır. İran'dan 10 milyar metreküp, Azerbaycan ile yapılan ancak henüz devreye tam olarak sokulamayan anlaşmamız ise yıllık yaklaşık 6,6 milyar metreküp doğal gaz alımını içermektedir. Nijerya ve Cezayir'le yapılan 5.2 milyar metreküp sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alım anlaşmalarını da göz önüne aldığımızda alım garantisi verilen toplam miktar 51.8 milyar metreküpe ulaşmış durumdadır. Dolayısı ile, İran'dan gelen ya da bir türlü düzgün şekilde gelemeyen doğal gaza ülkemizin aslında gereksinimi de bulunmamaktadır. Bu nedenle, İran gazının kesilmesinin hiçbir şekilde ciddi bir sorun yaratmaması gerekirdi. Getirilen bu ortamda doğal gaz arzında çıkabilecek sorunun nedeni, ihtiyacımızdan çok fazlasını almayı taahhüt ettiğimiz gazı depolayacak projeleri yeterince hayata geçirip, devreye sokamama plansızlığıdır. Marmara Ereğlisi LNG ve Kuzey Marmara yer altı doğal gaz depolama kapasiteleri ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Kısacası sorunumuz al-ya da-öde anlaşmaları ile gereksiz miktarda almak zorunda olduğumuz gazı depolayamamaktır.

Sonuç olarak AKP İktidar tarafından,

-BOTAŞ verilerine göre dahi, toplam doğal gaz talep miktarlarının bile çok üzerinde alım garantili doğal gaz kontratları yapılmış, kullanamayacağımız gaza dahi dünyanın en pahalı fiyatından ödeme yapma taahhüdünde bulunularak ülke açıkça zarara uğratılmış ve uğratılmaya devam edilmektedir.

-Elektrik üretimi, üretici ülkelerde görülmeyecek şekilde %56 oranında doğal gazdan karşılanmakta ve halkımız bu yolla üretilen pahalı elektriğe mahkum edilmektedir.

-Enerji üretimimiz dışa bağımlı hale getirilmiş, yerli enerji kaynakları atıl bırakılmıştır.

-Ülke ihtiyacının çok üzerinde alım garantili anlaşmalara rağmen, İran'dan gelen gazın kesilmesiyle doğal gaz arz krizi yaratılmıştır.

-Gereksiz miktarda aldığımız doğal gazı bile depolayacak planlamalar yapılamamıştır. Bunun sonucunda İran Gazının kesilmesi hiçbir sorun yaratmaması gerekirken sorun ortaya çıkmıştır.

-Doğal gazın ithalatından, enerjide kullanımı ve depolamasına kadar yürütülen iktidarın enerji politikasızlığının faturasını halkımız ödemektedir.

Plansız, öngörüsüz doğal gaz alım kontratlarına son verilmeli, enerji üretiminde dışa bağımlılığı azaltmak için başta 10 milyar tonluk linyit rezervlerimiz değerlendirilerek iyileştirilmiş kömür santralleri devreye konulmalı, Jeotermal, hidrolik, güneş ve rüzgar kaynaklarımız kullanılmalıdır.

Tüketimin %2.5'ini karşılayan yerli doğal gaz üretiminin artırılması için birikimli Kamu Kuruluşumuz Türkiye Petrolleri A.O.'nun arama bütçesi büyütülmelidir.

İnsanı merkezine almayan, toplum çıkarını gözetmeyen, ülke kaynaklarını değerlendirmeyerek enerjide dışa bağımlılığı arttıran, enerji politikasızlığının faturasını doğal gazda da halkımıza ödeten anlayışlar terkedilmelidir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası